

Svendborg Kommunes **SUNDHEDSPOLITIK**

2021

INDHOLD

Indledning, vision og strategi	4
Det nære sundhedsvæsen	8
Overordnede rammer og aftaler for sundheden	10
Fokus i sundhedsindsatser	11
Vi prioriterer høj faglighed	11
Sundhedsindsatser med udgangspunkt i borgernes behov	11
Sundhed gennem hele livet	12
Børn og unge i fokus	13
Sundhedsfremme og forebyggelse	14
Sundhed er mål og middel	15
Samarbejde på tværs	16
Fællesskaber, frivillighed og partnerskaber	18
Boblberg	19
Eksempler på indsatser	20

Indledning, vision og strategi

Denne sundhedspolitik tager udgangspunkt i lokalpolitiske visioner og fokusområder for sundheden i Svendborg Kommune.

De overordnede rammer og aftaler for det nære kommunale sundhedsvæsen vil sammen med sundhedspolitikken sætte retning for de konkrete sundhedsindsatser. Med sundhedspolitikken vil vi i Social- og Sundhedsudvalget bygge videre på de seneste mange års politiske fokus på det hele menneske både i forhold til fysisk, mental og social sundhed.

Med afsæt i Sundhedspolitikken vil vi i Svendborg Kommune igangsætte og tilpasse indsatser og projekter, der fremmer folkesundheden bredt i kommunen. Ambitionen med sundhedspolitikken er, at der skal være mærkbar forandring for borgerne i Svendborg Kommune. Vi mener, at en kommune, der prioriterer borgernes sundhed højt, er en god kommune at bo i.

Vi er kommet langt med at fremme sundhed og forebygge sygdom. Vi arbejder hele tiden på at blive bedre ved at udvikle og tilpasse vores sundhedsindsatser til gavn for borgerne. Sundhedspolitikken er et godt redskab til at sætte retning på det fremadrettede og det eksisterende arbejde med at fremme den generelle sundhed for alle i vores kommune.

I Svendborg Kommune handler sundhed ikke kun om fravær af sygdom, men i lige så høj grad om trivsel og velvære, samt oplevelsen af at kunne deltage i fællesskaber. Man skal både som individ og som gruppe kunne opleve handling og mestring i livet.

Borgmester
Bo Hansen

Formand for Social –
og Sundhedsudvalget
Hanne Klit

Vores politiske afsæt er, at sundhed ikke er et mål i sig selv, men sundhed er et middel til at opleve større livskvalitet og være i stand til at nå de mål, vi hver især har. Sammen med borgerne, det civile samfund og med afsæt i denne sundheds-politik vil vi sætte retningen for en positiv udvikling af folkesundheden. Vi ønsker, at flest mulige kan leve et godt, langt, sundt og aktivt liv i vores kommune.

Visionen for sundheden i Svendborg Kommune er:

Alle borgere i Svendborg Kommune skal opleve en sammenhængende sundhedsindsats.

Strategien for at opnå dette er:

- **Høj faglighed**

I Svendborg Kommune er vi optaget af, at medarbejdere har den rette faglighed til de rette opgaver, og at vi løbende arbejder for at styrke vores faglige aftryk i opgaverne.

- **Stærkt samarbejde på tværs**

I Svendborg Kommune har vi set gevinsterne ved at samarbejde på tværs af sektorer. Det er både til gavn for borgerne i kommunen og den kommunale opgavevaretagelse. Vi arbejder hele tiden på at styrke fællesskaber, samarbejdet med frivillighed og etablere nye partnerskaber.

- **Viljen til at udfordre rammerne**

I Svendborg Kommune vil vi udvikle det nære sundhedsvæsen i samarbejde med regionen og almen praksis. Sammen vil vi gå nye veje og tænke nyt i opgaveløsningen.

Det nære sundhedsvæsen

Det nære sundhedsvæsen i Svendborg Kommune er den pleje, behandling, genoptræning og rehabilitering af syge, som ikke sker på sygehuset.

Ofte sker dette i tæt samarbejde med sygehus, praktiserende læger, borgeren og dennes pårørende. Det er hovedsageligt i Sundheds-, Ældre- og Socialafdelingen, at opgaven med den nære sundhed løftes.

Det er en kerneopgave for Svendborg Kommune at levere kvalitet og sammenhæng i genoptræning, behandling, rehabilitering og pleje efter et sygdomsforløb. Vores sigte er at hjælpe og støtte borgerne med at genfinde hverdagen – både fysisk og mentalt.

I Social- og Sundhedsudvalget ser vi det nære sundhedsvæsen som ”sundhed i det nære”, hvor kommunen sammen med sygehus, de praktiserende læger og borgerne skaber de bedste muligheder for et sundere og længere liv i respekt for den enkeltes ønsker og behov. Vi ser hele tiden på, hvad der giver bedst mening for den enkelte. Sammenhæng mellem faglighed og funktioner i opgaveløsningen skaber et sikkerhedsnet, vi i Svendborg Kommune er stolte af.

I Svendborg Kommune oplever vi i disse år en stigende efterspørgsel på sundhedsindsatser, blandt andet fordi der er flere borgere med kroniske sygdomme, flere ældre og fordi opgaver flyttes fra sygehuset til kommunen. Med den forventede udbygning af det nære sundhedsvæsen vil kommunen fremover komme til at spille en endnu større og vigtigere rolle. En opgave Social- og Sundhedsudvalget ser frem til at være med til at udvikle.

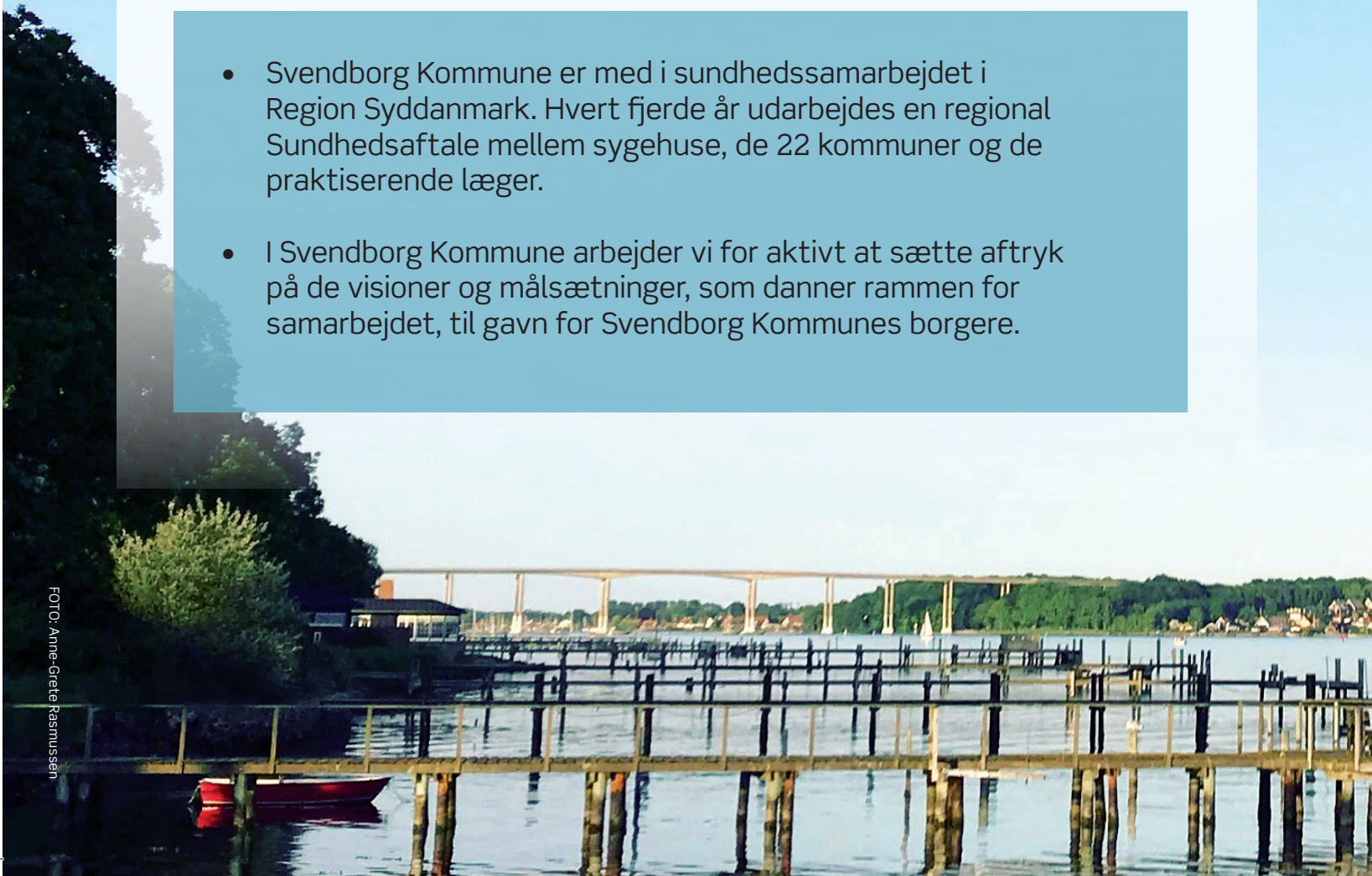
Overordnede rammer og aftaler for sundheden

En del af de opgaver, som Svendborg Kommune leverer på sundhedsområdet, er beskrevet og fastlagt i en række rammer og aftaler.

Dette gælder både nationale rammer og aftaler fastsat i bl.a. Sundhedsloven og Serviceloven, og ofte omsat af Sundhedsstyrelsen, men også regionale og lokale aftaler sætter retningen.

Sundhedsaftalen i Region Syddanmark er et stærkt anker for udvikling af det nære sundhedsvæsen.

- Svendborg Kommune er med i sundhedssamarbejdet i Region Syddanmark. Hvert fjerde år udarbejdes en regional Sundhedsaftale mellem sygehuse, de 22 kommuner og de praktiserende læger.
- I Svendborg Kommune arbejder vi for aktivt at sætte aftryk på de visioner og målsætninger, som danner rammen for samarbejdet, til gavn for Svendborg Kommunes borgere.

Fokus i sundhedsindsatser

Vi prioriterer høj faglighed

I Svendborg Kommune prioriterer vi høj kvalitet i sundhedsindsatsen. Dette opnår vi blandt andet igennem fokus på rekruttering, fastholdelse og faglig opkvalificering af medarbejdere. Vi har fokus på den rette faglighed til de rette opgaver og er optaget af at skabe gode muligheder for tværfaglig læring og sparring. Desuden har vi fokus på, at vores indsatser er målrettede og forskningsbaserede, så borgerne oplever at få sundhedsindsatser af høj kvalitet og med bedst mulig effekt.

Sundhedsindsatser med udgangspunkt i borgernes behov

I Svendborg Kommune følges udviklingen i sundhedsadfærden og sundhedstilstanden blandt borgerne. Til dette har vi den regionale sundhedsprofil "Hvordan har du det?", som hvert fjerde år giver en status på trivsels-, sygdoms- og sundhedsadfærd blandt voksne borgere. Tilsvarende har vi en sundhedsprofil for grundskoler og ungdomsuddannelser, som giver os nyttig viden om børn og unges fysiske, mentale og sociale sundhed. Undersøgelserne er værdifulde værktøjer til at kunne prioritere og målrette vores indsatser og tiltag ift. vores borgeres behov. Generelt melder borgere i Svendborg Kommune en høj grad af trivsel, livskvalitet og godt selv vurderet helbred. Dette er vi stolte af, og denne tendens vil vi selvfølgelig understøtte fremadrettet.

I Social- og Sundhedsudvalget vil vi gerne have fokus på at skabe større lighed i sundhed. Vi ved, at sygdom og død rammer ulige, og at den enkeltes situation fx i forhold til økonomi og uddannelse kan have stor betydning for, hvordan man kommer igennem et sygdomsforløb, og hvilke muligheder man har for evt. at vende retur til arbejde.

Derfor prioriterer vi indsatser og tilbud, der tager udgangspunkt i, at vi alle er forskellige. Det betyder, at vi i Svendborg Kommune skal tilpasse indsatser til dem, der har et særligt behov. Dette sker eksempelvis, når sundhedsplejen tilbyder ekstra støtte til de familier, der har behov. Eller når mænd tilbydes særligt tilrettelagt rehabiliteringsforløb som Vildmændene. Også ensomme ældre hjælpes ind i nye fællesskaber. Eller når borgere i udsatte positioner hjælpes ind i foreningslivet. Det kan også være, når udsatte mødes af en udsattesygeplejerske.

Sundhed gennem hele livet

I Svendborg Kommune vil vi gerne samarbejde om muligheden for at være sunde hele livet igennem. Vi vil samarbejde om at skabe sunde rammer for alle borgere lige fra dagtilbud og skole til sociale botilbud og på plejecentre. Det samme gælder i byrummet og naturområderne, som skal opfordre til et aktivt udeliv.

Børn og unge i fokus

Børn og unge udgør et særligt fokusområde for Svendborg Kommune. Vi ved, at sundhed, trivsel og gode vaner i høj grad grundlægges i barndommen, og derfor har vi et stort fokus på at skabe gode rammer for et godt børne- og ungeliv.

Vi arbejder målrettet på at fremme børn og unges mentale sundhed i de rammer og tilbud, vi har i dag, og når vi udvikler nye tiltag og projekter. I Svendborg Kommune skal børn og unge opleve en hverdag præget af tryghed og trivsel. Børn og unge skal have mulighed for at udfolde deres evner, håndtere dagligdags udfordringer samt indgå i fællesskaber med andre mennesker. Mental sundhed og trivsel blandt børn og unge løftes kun, når vi arbejder sammen, og alle tager ansvar. Sådanne samarbejder vil fylde mere i fremtiden.

- For at fremme den mentale sundhed og trivsel blandt vores børn og unge har Svendborg Kommune etableret en politisk og administrativ koordinationsgruppe. Formålet med denne tværfaglige gruppe er at sætte rammer for en strategisk og koordineret indsats inden for ungeområdet. "Fælles om unge i Svendborg Kommune" skal medvirke til at sikre sammenhæng i indsatserne på det brede ungeområde samt sikre et forum for løbende koordinering af relevante initiativer inden for ungeområdet i og mellem fagudvalgene.

Sundhedsfremme og forebyggelse

Når vi tilrettelægger forebyggelse og sundhedsfremme, har vi et særligt blik på de strukturelle rammer for folkesundheden.

Indsatser og projekter tilrettelægges, så flest muligt får gavn af det og efter dér, hvor behovet er størst. I Svendborg Kommune har dette givet anledning til øget fysisk aktivitet i både dagtilbud og skolerne gennem projekterne "Aktive børn i dagtilbud" og "Idræts Skole projektet", hvor alle børn og unge har fået mere bevægelse i hverdagen.

At have adgang til natur og grønne områder giver muligheder for udendørs motion, enten spontant eller planlagt. Det at bevæge sig i naturen har betydning for vores trivsel og sundhed. Det kan bl.a. forebygge stress og stressrelaterede sygdomme. Vi arbejder for, at der er rekreative friluftsmuligheder i nærheden af, hvor vi til daglig opholder os. Der skal også være udflugtsmål, der kan benyttes i fritiden. Svendborg Kommune fokuserer på adgangsmuligheder og de handicappedes særlige behov. Det betyder, at borgerne, foreninger -, idræts- og kulturlivet skal have mulighed for gode fysiske faciliteter med god tilgængelighed.

Sundhedsfremme og forebyggelse er ikke kun noget, der relaterer sig til ét fagområde, men er noget som sker alle steder. Forankring af effektive indsatser vil i disse tilfælde blive styrket af en bred politisk opbakning.

Sundhed er mål og middel

Sundhed kan være et mål i sig selv, men også være midlet til at opnå det gode liv. Eksempelvis kan idræt, bevægelse og sunde måltider i skolen fremme elevernes trivsel og læring. Også rehabiliteringsindsatser i ældreplejen og det at understøtte borgerne i at leve med en kronisk sygdom eller i at være mere selvhjulpne er i fokus for at fremme sundheden og dermed sikre en god livskvalitet for borgerne. Derudover kan sundhedsfremme til borgere på kanten af arbejdsmarkedet betyde, at de opnår ressourcer til at komme tilbage i arbejde.

På den måde kan sundhed være løftestang for det generelle arbejde med at skabe rammerne for det gode liv i Svendborg.

Samarbejde på tværs

I Svendborg Kommune arbejder vi hele tiden på at blive bedre til at udvikle eksisterende samarbejder samt indgå nye.

Selvom det kan lyde indlysende, at kommunens afdelinger samarbejder på tværs, så er det et fokus for medarbejderne, at samarbejdet hele tiden udvikles. Vi har et stort ønske om, at borgere i Svendborg Kommune oplever en sammenhængende indsats, og at "den ene hånd ved, hvad den anden gør". Vi har ikke løsningen på alle sundhedsudfordringer, og vi søger hele tiden ny inspiration og viden for at løse fremtidens sundhedsopgaver.

Vi ved, at man ofte kan have mere end én udfordring i livet. Det er derfor vigtigt, at vi kan tilbyde en bred tværfaglig og helhedsorienteret sundhedsindsats, der er individuelt tilpasset. En helhedsorienteret indsats er, når der er et stærkt samarbejde på tværs, både internt i kommunen og eksternt med sygehus og praktiserende læger. Medarbejderne understøtter det tværfaglige samarbejde gennem gode relationer både internt og eksternt i Svendborg Kommune og i regionen samt ved at formulere fælles mål for indsatser. Vi har i Svendborg Kommune viljen til også at udfordre rammerne for samarbejdet til gavn for borgerne i Svendborg.

I Svendborg Kommune har COVID-19 synliggjort, at et stærkt og tæt samarbejde med de praktiserende læger og sygehus er vigtigt, når en sundhedskrise rammer. Vi oplever, at vores samarbejde har stået sin prøve, og at vi kommer styrket ud på den anden side. Krisen har på kort tid muliggjort samarbejder, som normalt vil tage lang tid at etablere.

I Svendborg Kommune vil vi gøre alt for, at de værdifulde erfaringer, vi har gjort os i løbet af pandemien, vil være et solidt trinbræt for udviklingen af det nære sundhedsvæsen fremadrettet.

Fællesskaber, frivillighed og partnerskaber

I Social- og Sundhedsudvalget understøtter vi mulighederne for, at borgerne nemt kan indgå i fællesskaber. Det at være sammen med andre, kan give håb og glæde. Rummelige fællesskaber kan skabe nærvær, forebygge ensomhed og styrke livskvaliteten.

De frivillige foreninger bidrager på forskellige måder til at styrke den fysiske, mentale og sociale sundhed i hele kommunen. Foreningerne har en bred palette af tilbud om alt lige fra interessefællesskaber til støtte og rådgivning. Foreningerne giver mulighed for, at borgerne kan samles på tværs af sociale vilkår og styrke sammenhængskraften i kommunen. Desuden inviterer foreningerne borgerne til at være med i arbejdet som frivillige og giver dermed borgeren mulighed for at engagere sig i en meningsfuld sag. Frivillige tager et stort socialt og medmenneskeligt ansvar, når de engagerer sig i at gøre noget for andre.

Det er vigtigt, at der fortsat bygges bro mellem de frivillige foreninger og kommunen, så vi kender hinanden og har et godt udgangspunkt for at samarbejde. Svendborg Kommune prioriterer dette og samarbejder med Svendborg Frivilligråd samt foreningen Kontakt mellem Mennesker om et større samspil mellem de to verdener.

I Svendborg Kommune arbejder vi for at indgå meningsfulde partnerskaber med private aktører og foreningslivet omkring vores fælles udfordringer. Partnerskaber med en fælles vision kan byde ind med nye innovative løsninger.

I Social- og Sundhedsudvalgets frivilligpolitik "Fællesskaber og Frivillighed" fra 2016 sætter vi rammen for samarbejdet mellem Svendborg Kommune og det frivillige område.

Svendborg Kommune støtter det frivillige sociale område blandt andet ved at stille lokaler til rådighed, gennem §18-midler og ved at understøtte sociale aktiviteter, der samler folk. Der er to frivillighuse, hvor foreninger og grupper har mulighed for at holde deres aktiviteter. Desuden understøtter Svendborg Kommune Frivilligcenter Svendborg – en del af Kontakt mellem Mennesker. Her kan foreningerne få sparring, råd og vejledning samt praktisk bistand til bl.a. rekruttering og synliggørelse.

Boblberg

Svendborg Kommune har indgået samarbejde med **Boblberg.dk**.

En digital platform, hvor borgere har mulighed for at finde hinanden igennem opslåede "bobler". Her søges alt lige fra venskaber og interessefællesskaber til én at dele det svære i livet med. Boblberg.dk hjælper med at finde vejen til hinanden og kan forhåbentligt være starten på, at venskaber og fællesskaber kan udvikles

Eksempler på indsatser

Sundhedsindsatser på botilbud

Voksne, som har deres hjem på Svendborg Kommunes bosteder, har nedsat fysisk og psykisk funktionsevne som et vilkår i deres liv. En udfordring for denne gruppe er, at de i gennemsnit lever 15-20 år kortere end resten af befolkningen.

På vores bosteder arbejder vi derfor systematisk med at styrke personalets kompetencer til at integrere det sundhedsfaglige blik i det socialpædagogiske arbejde. Det sundhedsfaglige blik drejer sig både om at have fokus på generelle sygdomsforebyggende og sundhedsfremmende initiativer, og på at spotte tidlige tegn på sygdomssignaler hos den enkelte. En hurtig og veltilrettelagt tilstrækkelig sundhedsfaglig og socialpædagogisk indsats kan være afgørende for at opretholde en særlig gruppes velvære, trivsel og sundhed i bred forstand.

Udsattesygeplejen

Alle har i udgangspunktet lige adgang til offentlige sundhedstilbud, men virkeligheden er også, at nogle personer oplever dette som vanskeligt. Svendborg Kommune prioriterer sundhed for alle - uanset hvordan livet har formet sig, og hvordan det leves. Derfor arbejder kommunens to udsattesygeplejersker opsøgende blandt socialt udsatte. Det gør de både i forskellige miljøer som være- og samlingssteder samt blandt de borgere, der isolerer sig i hjemmet.

Udsattesygeplejerskerne vurderer den enkeltes sundhedsudfordringer og rådgiver borgerne. Sygeplejerskerne kan ledsage til samtaler hos lægen eller undersøgelser på hospitalet, udfører sundhedscheck og følger op på borgernes sundhedstilstand ud fra deres kendskab til den enkelte. Sygeplejerskerne udgør derfor et vigtigt sundhedsfagligt bindeled mellem den enkelte borger, sundhedssystemet og ofte også fagpersoner, der ikke har en sundhedsfaglig baggrund.

Fritidspas

Med fritidspas-ordningen er det muligt at fremme den fysiske og sociale aktivitet og udbygge børn og unges netværk og trivsel. Med ordningen øger Svendborg Kommune børn og unges deltagelse i fritidsaktiviteter, ved at tilbyde kontingentstøtte til deltagelse i folkeoplysende foreninger såsom idrætsforeninger, spejderforeninger mv. Ordningen er iværksat for at give børn og unge fra økonomisk udfordrede familier en håndsrækning. Hvert barn/ung kan modtage ét fritidspas pr. år og således få nye oplevelser og deltage i meningsfulde fællesskaber.

MiLife - et tilbud til børn og unge

MiLife er et kursustilbud på Svendborg ungdomsskole, hvor unge i alderen 13-17 år kan arbejde med selvudvikling, selvindsigt og livsmestring. Målet er at fremme den mentale sundhed hos de elever, der oplever ensomhed, utilstrækkelighed, præstationsangst og skoletræthed. På kurserne oplever de unge, at de får en pause i en travl og presset hverdag, hvor de kan styrke deres personlige og sociale kompetencer samt ressourcer.

Røgfri fremtid frem mod 2030

Hver dag begynder 40 børn og unge under 18 år i Danmark at ryge, og halvdelen bliver ved hele livet. Med partnerskabet "Røgfri Fremtid" arbejder Svendborg Kommune sammen med Kræftens Bekæmpelse, Region Syddanmark, DGI, DIF og over 200 andre private og offentlige organisationer for, at fremtiden bliver uden røg.

Rehabilitering af ældre

Rehabilitering er den overordnede velfærdsstrategi på ældreområdet. Det betyder, at medarbejderne støtter og hjælper den ældre med at bevare og træne de funktioner, der gør, at man er mere selvhjulpnen. I den forbindelse er det væsentligt, at man har de hjælpemidler og hverdagsteknologier, der hjælper med til, at man kan bevare sin selvstændighed og livskvalitet. Der er fokus på tidlig opsporing af ændringer i den ældres fysiske og psykiske helbredstilstand. Opmærksomheden er blandt andet på at forebygge indlæggelser.

Et hus for frivillighed

Svendborg Kommune anerkender vigtigheden af de sociale frivillige foreninger og Kommunen har et tæt samarbejde med foreningerne og støtter dem. Med Frivillighuset og Frivilligcentret er der skabt rum til at synliggøre området. Foreninger kan tilbydes gratis kurser, hjælp til at rekruttere frivillige, rådgivning og vejledning i foreningsrelaterede spørgsmål, afholdelse af netværksmøder og meget andet.

ABC for mental sundhed

Svendborg Kommune har indgået et partnerskab med ABC for mental sundhed. ABC for mental Sundhed er et partnerskabsprojekt finansieret af Nordea Fonden med deltagelse af en række organisationer, foreninger og kommuner.

ABC har som vision at fremme befolkningens mentale sundhed ved at styrke individuel modstandskraft og social sammenhængskraft i samfundet. Målet med ABC for mental sundhed er at tilskynde folk til at blive mere proaktive i forhold til deres egen og andres mentale sundhed samtidig med, at vi sikrer de bedste rammer for dette.

I Svendborg Kommune arbejder vi på mange måder med mental sundhed gennem vores daglige virke på tværs af områderne fra ældre, skole, social, beskæftigelse samt kultur og fritid. Med deltagelse i partnerskabet vil Svendborg Kommune styrke arbejdet med fokus på mental sundhed på tværs af kommunen.

